

Γ. Κονδύλη & Όθωνος 1, Μαρούσι | 210 61 24 000
www.akadimos.gr | fb:@akadimos.marousi | tw:@Akadimos

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ **Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Διάρκεια εξέτασης: 3 ώρες

Εισηγητής: Χατζόπουλος Άρης

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Φαίδων διηγείται τη συζήτηση που έλαβε χώρα στη φυλακή λίγο πριν από τον θάνατο του Σωκράτη. Θέμα της συζήτησης: η αθανασία της ψυχής. Ο Σιμίας και ο Κέβης, συνομιλητές του μεγάλου φιλοσόφου, δεν έχουν πειστεί από την επιχειρηματολογία του Σωκράτη, που μόλις προηγήθηκε. Στο προκείμενο απόσπασμα τον λόγο έχει λάβει ο κορυφαίος φιλόσοφος και αναφέρεται στο *κύκνειον ᾄσμα*, δηλ. το τελευταίο τραγούδι των κύκνων πριν ξεψυχήσουν, και κατά πόσον αυτό εκφράζει χαρά ή λύπη.

Καὶ ὃς ἀκούσας ἐγέλασέν τε ἡρέμα καὶ φησιν· Βαβαί, ὦ Σιμμία· ἧ που χαλεπῶς ἂν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πείσαιμι ὡς οὐ συμφορὰν ἠγοῦμαι τὴν παροῦσαν τύχην, ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς δύνamai πείθην, ἀλλὰ φοβεῖσθε μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ· καί, ὡς ἔοικε, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν εἶναι τὴν μαντικὴν, οἱ ἐπειδὴν αἰσθωνταὶ ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, ἄδοντες καὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, τότε δὴ πλεῖστα καὶ κάλλιστα ἄδουσι, γεγηθότες ὅτι μέλλουσι παρὰ τὸν θεὸν ἀπιέναι οὐπὲρ εἰσι θεράποντες. Οἱ δ' ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται, καὶ φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξάδειν, καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὄρνειον ἄδει ὅταν πεινῆ ἢ ῥιγῶ ἢ τινα ἄλλην λύπην λυπῆται, οὐδὲ αὐτὴ ἢ τε ἀηδῶν καὶ χελιδῶν καὶ ὁ ἔποψ, ἃ δὴ φασὶ διὰ λύπην θρηνοῦντα ἄδειν. Ἀλλ' οὔτε ταῦτά μοι φαίνεται λυπούμενα ἄδειν οὔτε οἱ κύκνοι, ἀλλ' ἄτε οἶμαι τοῦ Ἀπόλλωνος ὄντες μαντικοὶ τέ εἰσι καὶ προειδότες τὰ ἐν Ἄιδου ἀγαθὰ ἄδουσι καὶ τέρπονται ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφερόντως ἢ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ.-

Πλάτωνος Φαίδων 84d - 85b

Ενδεικτικό Λεξιλόγιο	
βαβαί (επιφώνημα)	αλίμονο
ἧ που	πράγματι
γέγηθα (Πρκ. με σημ. Ενεστ.)	χαίρομαι
ἔποψ, ὁ	ο τσαλαπετεινός

Παρατηρήσεις

1. Να αποδώσετε στη Νέα ελληνική το παρακάτω χωρίο του αποσπάσματος «*ἡ που χαλεπῶς ἄν τοὺς ἄλλους ... οὐπὲρ εἰσι θεράποντες*»

Μονάδες 10

2. Με συγκεκριμένες παραπομπές από το πρωτότυπο να δηλώσετε **α)** τι πιστεύεται από τον πολύ κόσμο ότι δηλώνει αυτό το τραγούδι, **β)** για ποιον λόγο έχει επικρατήσει αυτή η φήμη και **γ)** ποια είναι η θέση του φιλοσόφου για το τραγούδι αυτό (70-100 λέξεις)

Μονάδες 10

3. **α) ἐπειδὴν αἰσθῶνται ... οὐπὲρ εἰσι θεράποντες.** Να εντοπίσετε τις **μετοχές** του χωρίου και να γράψετε τη δοτική πληθυντικού του θηλυκού στον ίδιο χρόνο και φωνή. Έπειτα, να εντοπίσετε το **ουσιαστικό γ' κλίσεως** και να γράψετε την κλητική ενικού. Τέλος, να εντοπίσετε την **αναφορική** αντωνυμία και να γράψετε τη δοτική πληθυντικού του θηλυκού.

Μονάδες 4

3. **β) μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ:** Να εντοπίσετε το **επιρρημα** και να γράψετε τον θετικό βαθμό του. Έπειτα, να δώσετε το β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου και φωνής του **ρήματος**.

Μονάδες 2

3. **γ) φασὶν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξάδειν, καὶ οὐ λογίζονται.** Να εντοπιστεί το **δεύτερο** στη σειρά **ρήμα** και να γραφεί ο ίδιος τύπος στον Μέλλοντα. Στη συνέχεια να γραφεί το απαρέμφατο του **πρώτου** στη σειρά **ρήματος** και, τέλος, να εντοπίσετε τη **μετοχή** και να γράψετε το το β' πληθυντικό του Παρατατικού στην ίδια φωνή.

Μονάδες 3

3. **δ) ὅταν πεινῆ:** Να γράψετε τον ίδιο τύπο του **ρήματος** στην ευκτική.

Μονάδα 1

4. **α) Οἱ δ' ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται:** Να εντοπίσετε **i.** τον **επιρρηματικό** προσδιορισμό και να τον σχολιάσετε συνάπτοντάς τον στον όρο που προσδιορίζει & **ii.** τον **ομοιόπτωτο ονοματικό** προσδιορισμό και να τον τον σχολιάσετε συνάπτοντάς τον στον όρο που προσδιορίζει.

Μονάδες 2

4. **β) καί, ὡς ἔοικε, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν εἶναι τὴν μαντικὴν.** Να εντοπίσετε τους **ετερόπτωτους ονοματικούς** προσδιορισμούς και να τους σχολιάσετε πλήρως συντακτικά.

Μονάδες 2

4. **γ) γεγηθότες ὅτι μέλλουσι παρὰ τὸν θεὸν ἀπιέναι:** Να **συμπτύξετε** τη δευτερεύουσα **επιρρηματική** πρόταση στην ισοδύναμη μετοχή.

Μονάδα 1

4. **δ) οὐ συμφορὰν ἠγοῦμαι τὴν παροῦσαν τύχην :** Να **αναλύσετε** τη μετοχή στην ισοδύναμη δευτ. πρόταση **και** να συντάξετε τον υπογραμμισμένο όρο.

Μονάδες 2

4. ε) καὶ οὐ λογίζονται ... καὶ ὁ ἔπος. Να σχολιάσετε γιατί ο **Υποθετικός λόγος** εντός του χωρίου είναι ταυτόχρονα και **λανθάνων** και **πλάγιος**/ εξαρτημένος και **σύνθετος** (2). Τέλος Να προσδιορίσετε το **εἶδος** του (1).

Μονάδες 3

Ακαδημία